

ВИЯВЛЕННЯ ТА НАВЧАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО ЗДІБНОЇ ОСОБИСТОСТІ

Буданова Л. Г.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

liana@nuph.edu.

Вступ. В умовах світової соціально-економічної конкуренції одним із провідних факторів добробуту кожної країни є успішна освітня діяльність навчальних закладів щодо підготовки молоді до дорослого життя. Отже, особливої уваги потребує інтелектуально здібна молодь, оскільки саме вона в недалекому майбутньому має представляти еліту українського суспільства на міжнародній арені.

Мета дослідження. З'ясувати ідеї виявлення й навчання інтелектуально обдарованої особистості та проаналізувати стан досліджуваної проблеми.

Матеріали та методи. Аналіз літературних джерел у наукометричних базах даних та у мережі Інтернет.

Отримані результати. На основі вивчення еволюції уявлень про здібності та таланти особистості встановлено, що перші гадки про надзвичайні здібності людини та причини їх виникнення сформувався ще в античному суспільстві. В античному суспільстві слово «геній» (лат. Genius – дух) означало духів, відповідальних за людський успіх. З'ясовано, що стародавні мислителі вживали слово «талант» одночасно із словом «геній», але довгий час слово «талант» використовувалося як назва великої кількості золота. Однак визначення цього слова змінюється: воно починає означати високий ступінь розвитку здібностей особистості до здійснення певного виду (видів) діяльності. Крім того, ідея про божественне походження здібностей особистості у період Середньовіччя підкріплювалася на рівні релігійних догм. Як було встановлено у церковних трактатах, все, що відбувається в житті людини є даром від Бога. Втім людина матеріально та духовно схожа на Бога, тому вона також має певну свободу дій. Одним словом, особистість, яка володіє цим даром, може або втілити його у своєму житті, або, навпаки, ігнорувати свою обдарованість. Отже, проведений аналіз наукових праць, підтверджує, що саме від слова «дар» пізніше утворилося поняття «обдарованість». Лише в епоху Відродження сприйняття людьми здібностей особистості зазнало серйозних змін – сформувалося «сміслові ядро обдарованої особистості». У свою чергу, Ренесанс суттєво вплинув на подальшу історію людства, а гуманістичні підходи його діячів до розвитку індивідуальних здібностей знайшли своє відображення в працях інших прогресивних учених та просвітителів. Водночас, видатний педагог Коменський Я. приділяв багато уваги вивченню індивідуальних здібностей учнів. Він визнавав, що кожна дитина має певні природні дані та здібності з народження. За поглядами вченого, розвиток природних здібностей дітей відбувається в процесі здобування ними шкільної освіти, причому в одному класі можуть успішно навчатися учні з різним рівнем здібностей. Наявні погляди Руссо Ж.-Ж. щодо досліджуваної проблеми становлять значний інтерес. На його думку, вчитель повинен організовувати навчальну діяльність для дітей лише на основі поглибленого вивчення їх особистих здібностей, щоб не руйнувати позитивні природні задатки кожної дитини. Якісно новий етап розробки досліджуваної проблеми розпочався з публікацій інноваційних ідей Гальтона Ф. (Гальтон Ф.), який у своїх роботах визначив основні детермінанти здібностей особистості та їх розвитку. Наприкінці 20 ст. концептуальні моделі таких вчених, як Боно Е. , Клуге К. , Рензулі Д. , Фрімен Д. , Хеллер К. та інших внесли важливий вклад у розробку проблеми здібностей дітей та підлітків до наукової думки за кордоном. На думку сучасних вчених, серед цих моделей найбільший інтерес викликає так звана «модель людського

потенціалу» Рензулі Д.. Він вважав, що в процесі навчання важливо надати різноманітні освітні можливості, адже лише в цьому випадку кожен може створити найкращі умови для подальшого розвитку своїх виняткових здібностей. Також слід звернути увагу на концептуальні положення, сформульовані в рамках наукових досліджень щодо проблеми обдарованості, навчання високоздібної особистості. Ці дослідження були проведені працівниками Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України.

Висновки. Таким чином, аналіз наукової літератури демонструє, що проблема інтелектуальних здібностей особистості вже давно є в центрі уваги відомих мислителів. Однак педагогічна цінність багатьох ідей того часу применшується прагненням їх авторів розкрити суть таланту та причини його виникнення насамперед шляхом звернення до божественних сил. Водночас, слід зазначити, що на цьому етапі суспільства вперше були зроблені важливі висновки про необхідність пильної уваги викладачів до навчання та виховання обдарованих дітей та молоді. У той самий час, основні теорії інтелекту, сформовані на різних етапах історії наукової думки, концепції розвитку інтелектуальних здібностей особистості заклали основи для розробки сучасних моделей розвитку цих здібностей у людей.

ІННОВАЦІЙНІ НАВЧАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ОСНОВА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВИТИ ПРОВІЗОРІВ-ІНТЕРНІВ

Галій Л.В., Зарічкова М.В., Артюх Т.О.

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного
університету, Харків, Україна
zarichkova@ukr.net

Вступ. Серед пріоритетних напрямів державної політики щодо реформи післядипломної освіти є підвищення її якості, модернізація змісту та форм організації навчального процесу, впровадження освітніх інновацій та інформаційних навчальних технологій.

Реформування післядипломної фармацевтичної освіти потрібно починати саме з інтернатури, оскільки провізори-інтерни здатні забезпечити у майбутньому якісні перетворення у фармацевтичній галузі України. Крім того, запровадження очно-дистанційного навчання при проходженні інтернатури у зв'язку із карантинними заходами викликало повну трансформацію навчального процесу та гостро поставило питання впровадження інноваційних навчальних технологій. Це, перш за все, передбачало методологічну переорієнтацію освітнього процесу на інтерактивні навчальні методи, що сприяють професійно-особистісному розвитку провізорів-інтернів та реалізують принципи гуманізації, диференціації та індивідуалізації післядипломної освіти.

Враховуючи зазначене Інститутом підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного університету (ІПКСФ НФаУ) були запроваджені та успішно реалізовані інноваційні технології навчання при проведенні практичних он-лайн занять в інтернатурі за спеціальністю «Загальна фармація» в 2021 р.

Мета дослідження. Аналіз ефективності застосування інтерактивних методів навчання у системі післядипломної фармацевтичної освіти та висвітлення досвіду організації навчального процесу провізорів-інтернів спеціальності «Загальна фармація» в ІПКСФ НФаУ в умовах довготривалого карантину.